

KLIMABUDSJETT

DIGITAL VERKSTAD 13. APRIL

09.00 - 09.10 Velkommen

- ▶ om samlinga
- ▶ status i kommunane
- ▶ kort om tidlegare samlingar

Bolk 1: Utslepp og tiltak

09.10 - 09.30 Eksempel på klimabudsjett frå utvalde kommunar

- ▶ kort presentasjon frå 1-2 kommunar i fylket

09.30 - 10.00 Kommunevis gruppearbeid

- ▶ avgrensing av klimabudsjett
- ▶ direkte utslepp (utsleppstal frå Miljødirektoratet)
- ▶ forslag til klimatiltak
- ▶ effektberekning av tiltak

10.00 - 10.10 Plenum

- ▶ kommentarar frå utvalte kommunar

10.10 - 10.20 Kort pause

Bolk 2: Styring og medverknad

10.20 - 10.40 Eksempel på styringssystem frå utvalde kommunar

- ▶ klimabudsjett som styringssystem
- ▶ medverknad, internt rundskriv

10.40 - 11.40 Kommunevis gruppearbeid

- ▶ korleis sikre forankring i din kommune
- ▶ klimabudsjettet i årshjulet for kommunen, lag framdriftsplan for din kommune
- ▶ indikatorar

11.40 - 11.55 Plenum

- ▶ kommentarar frå utvalte kommunar

11.55

Avslutning

- ▶ vegen vidare og takk for no!

Velkommen

Vi tek opptak av fellesdelen

Vi nytter chatten til

- å dele informasjon
- spørsmål og svar
- legge ut presentasjonar

Status i kommunane

Kommune	Har klimabudsjett	kommentar
Averøy*	Ja - oppstart	Ei side om klima i budsjett og økonomiplan
Fjord	ja	Har hatt i flere år
Herøy	Ja - oppstart	Har så vidt tatt i bruk modulen i Framsikt
Kristiansund*	ja	Har veldig mange tiltak, ikke beregnet effekt
Molde*	ja	Har rekna effekt for noen tiltak
Rauma	ja	Har indikatorar, rekna effekt for nokon tiltak
Sunndal *	ja	Framsikt
Surnadal*	ja	Framsikt
Vanylven*	Ja - oppstart	Har så vidt tatt i bruk modulen i Framsikt
Vestnes*	Ja - oppstart	Tekst om klima i budsjett og økonomiplan
Ålesund*	ja	Framsikt
Aukra*	nei – skal lage	
Aure*	nei – skal lage	
Gjemnes*	nei – skal lage	
Hustadvika*	nei – skal lage	
Sande	nei – skal lage	
Smøla*	nei – skal lage	
Stranda*	nei - har hatt	Har laga for 2022, samarbeid med Fjord
Sula	nei – skal lage	
Sykkylven	nei – skal lage	
Tingvoll	nei – skal lage	
Giske*	nei	
Hareid	nei	
Ulstein*	nei	
Volda*	nei	
Ørsta*	nei – har hatt	Var den fyrste kommunen i fylket med klimabudsjett

* Deltek på samlinga i dag

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statsforvaltaren
i Møre og Romsdal

Kommunalt
planverk,
herunder
kommuneplanen
klima- og energi/
miljøplaner

Kommunens
budsjett

**Kommunens
klimabudsjett**

Kommunens
virksomhets-
planer,
lederavtaler,
håndbøker,
stillings-
beskrivelser osv.
OSV.

Gruppeoppgåve 1

---

1. Avgrensing av klimabudsjettet

- Finn klimamåla for kommunen. (Nytt dei nasjonale måla om kommunen ikkje har egne)
- Se på [Diagram for kommuner fra klimagassutslipp - beta .xlsx \(sharepoint.com\)](#) og fyll ut dei gule felta

2. Forslag til klimatiltak

- Sjå på Diagramet frå punkt 1. Kva er dei viktigaste utsleppskildane?
- Kvar er det viktig å sette inn tiltak for at kommunen skal nå sine klimamål?
- Kva kan vere aktuelle tiltak for å nå måla? [Miljødirektoratet - klima og energitiltak](#)

3. Effektberäkning av tiltak

- Finn ut kva for tiltak ein kan rekne ut effekten av med [Miljødirektoratet sine rekneark](#)
- Plukk ut eit eller to tiltak og rekn ut effekten

Tilbake til felles oppsummering kl 10:00

Gruppeoppgåve 2

---

1. Lag framdriftsplan for klimabudsjettarbeidet i din kommune
  - Sjå på kommunens årsplan for å lage budsjett- og økonomiplan
  - Lag ein framdriftsplan for klimabudsjettet som passer inn i prosessen for budsjett- og økonomiplana. Korleis sikre at heile kommunen er ansvarleg for å foreslå og følge opp nye klimatiltak?
2. Indikatorar for oppfølging av klimabudsjettet
  - Foreslå resultatindikatorer for å følge opp eit eller fleire av tiltaka. Er kvantitative eller kvalitative indikatorer best egna for å følge opp tiltaket? Kvifor?
  - Er indikatoren enkel å forstå og å rapportere på for den som er ansvarleg for tiltaket?
Les om indikatorar her: [Rapportering og oppfølging - KS](#)

Tilbake til felles oppsummering kl 11:40

Vegen vidare

Vi ønsker å løfte alle kommunane i arbeidet med klimabudsjett:

- Fortsett det gode arbeidet de har starta på!
- Ta kontakt på tvers av kommunane, lær av kvarandre.
- Ta kontakt med Statsforvaltaren og fylkeskommunen, vi bistår gjerne om vi kan.
- Vi vil tilby nye kurs/verkstader om ønskeleg. Gi tilbakemelding om kva behov de har.

Vegen vidare

- Seminar om berekraftige planprosessar 31. mai, Molde.
- Klimasnukonferanse 14.-15. november, Ålesund. Kva tema ønsker de i programmet?
- Har søkt om å bruke «interns» frå Campus Kristiansund til å lage ein tiltaksmeny med effektberekningar til å bruke i klimabudsjettarbeid i kommunane, 2023-2024.
- Evalueringsskjema blir sendt ut

Takk for no!

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statsforvaltaren
i Møre og Romsdal